The Gleaner

Vol 22 (1999)

Χρονικά – Ειδήσεις

eranistes eranistes

doi: [10.12681/er.196](https://doi.org/10.12681/er.196)

To cite this article:

eranistes, eranistes. (1999). Χρονικά – Ειδήσεις: Η ΙΣΤ΄ Γενική Συνέλευση του ΟΜΕΔΤο Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΜΕΔ των ετών 1997-1999Συνέδρια για τον ΡήγαΕκδηλώσεις για τα 250 χρόνια από τη γέννηση του ΚοραήΝεοελληνικός Διαφωτισμός. Βιβλιογραφία 1945-1995 (Αθήνα 1998)Ο Διαφωτισμός και η ιστοριογραφία του (Τορίνο 13-14 Νοεμβρίου 1998)Ημερίδα για τον Νεοελληνικό Διαφωτισμό (Αθήνα 28 Νοεμβρίου 1998)Από το Δουβλίνο στους Λος ΆντζελεςCornelia Paracostea-Danielopolu (Βουκουρέστι 12 Ιουν. 1927 - + Παρίσι 4 Απρ. 1998)Αναγγελία συνεδρίων και επιστημονικών συναντήσεων. *The Gleaner*, 22, 281-291. <https://doi.org/10.12681/er.196>

Χρονικά - Ειδήσεις

Η 15^η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ Ο.Μ.Ε.Α.

Ἡ 15^η Γ.Σ. τοῦ Ο.Μ.Ε.Α. πραγματοποιήθηκε τὴν 29^η Δεκεμβρίου 1997, μὲ πρόεδρο τὸν κύριο Βασ. Παναγιωτόπουλο καὶ γραμματέα τὴν κυρία Γιούλη Εὐαγγέλου Μποτῆ. Θέματα ἡμερήσιας διάταξης ἦταν: 1. Ἀπολογισμὸς ἀπερχομένου Διοικητικοῦ Συμβουλίου, 2. Ἐκθεση Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς, 3. Ἐκλογὴ Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς, 4. Μερικὴ ἀνανέωση τοῦ Α.Σ., 5. Προτάσεις μελῶν.

Στὴν ἀρχὴ τῆς συνεδρίας, ὁ γενικὸς γραμματέας τοῦ Ὁμίλου κύριος Δημήτρης Ἀποστολόπουλος παρυσίασε τὴν Ἐκθεση πεπραγμένων τοῦ Α.Σ. τῶν ἐτῶν 1995-1997. Στὸ διάστημα αὐτὸ ἐκδόθηκαν καὶ κυκλοφόρησαν τὰ Πρακτικὰ τοῦ Συνεδρίου τοῦ Ὁμίλου στὴ μνήμη Κ. Θ. Δημαρά: ἓνας τόμος 643 σελίδων μὲ τὸν τίτλο Νεοελληνικὴ παιδεία καὶ κοινωνία. Μὲ τὴν ἐκκαιρία αὕτῃ ὁ Γενικὸς Γραμματέας σημειώνει ὅτι τὸ συνέδριο αὐτὸ ἦταν τὸ πρῶτο ποὺ ὁργάνωσε ὁ Ο.Μ.Ε.Α. Στὴ συνέχεια ἀναφέρεται στὴν ἔκδοση τοῦ 21ου τόμου τοῦ περιοδικοῦ Ὁ Ἐργαστής, ὁ ὁποῖος, σύμφωνα μὲ ἀπόφαση τοῦ Α.Σ. ποὺ ἐπικυρώθηκε ἀπὸ τὴν προηγούμενη Γενικὴ Συνέλευση, περιέχει, κατὰ τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ὕλης του, τὰ Πρακτικὰ τοῦ ἄλλου Συνεδρίου ποὺ ὁργάνωσε ὁ Ὁμιλος γιὰ τὰ τιμῆσει τὴ μνήμη τοῦ Λέανδρου Βρανούση· ἐπιπλέον ὁ τόμος αὐτὸς περιέχει ἀκόμα 35 σελίδες μὲ τὴν ὕλη ποὺ ἀποτελοῦν τὰ «Παρασχολήματα», τὰ «Χρονικά», καὶ κλείνει ὅπως πάντα μὲ τὸ «Ἐφετῆριον». Ὅσον ἀφορᾷ τὸν τόμο αὐτὸ ὁ γ. γραμματέας προσθέτει ὅτι οἱ

πρῶτες 372 σελίδες μὲ τὰ Πρακτικὰ τοῦ Συνεδρίου Βρανούση, μὲ ἀνασελιδοποίηση τοῦ πρώτου καὶ τελευταίου τυπογραφικοῦ, τυπώθηκαν σὲ χωριστὸ τράβηγμα μὲ τὴν προσθήκη ἰδιαίτερον ἐξωφύλλον· δημιουργήθηκε ἓνας ἄλλος τόμος μὲ τὸν τίτλο Μνήμη Λέανδρου Βρανούση, πρᾶγμα τὸ ὁποῖο συμβάλλει καὶ στὴ δημοσιότητα μιᾶς σειρᾶς ἀφιερωματικῶν ἐκδόσεων τοῦ Ο.Μ.Ε.Α. ἀλλὰ καὶ συντελεῖ στὴν προβολὴ μιᾶς ἰδιαίτερης καλαισθησίας στὸ ἐκδοτικὸ μέρος ἀπὸ τὸν Ὁμιλο.

Ὁ γ. γραμματέας ἐνημερώνει ἐν συνεχείᾳ τὴ Συνέλευση γιὰ τίς ἐργασίες τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρείας τοῦ Διαφωτισμοῦ, ἀνακοινώνοντας ὅτι ὁ Ο.Μ.Ε.Α. ἐκπροσωπήθηκε στὶς συγκεντρώσεις τῆς Ἑταιρείας, ἀλλὰ ἐν συνεχείᾳ φιλοξένησε γιὰ πρώτη φορὰ τὴ συνεδρία τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς στὴν Ἀθήνα, γεγονός ποὺ προσέδωσε ἰδιαίτερη αἴγλη καὶ τιμὴ στὸν Ὁμιλὸ μας καθὼς ἡ διοργάνωση αὐτὴ ἀποτελεῖ συνήθως μέρημα τῶν μεγάλων ἐταιρειῶν Διαφωτισμοῦ, ἐπειδὴ διαρκεῖ τρεῖς ἡμέρες καὶ ἀπαιτεῖ καὶ κόπο ἀλλὰ καὶ χρήματα. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς συγκεντρώσεως αὐτῆς στὴν Ἀθήνα ὁ Ὁμιλος διοργάνωσε ἐπιστημονικὴ ἡμερίδα μὲ θέμα τὰ «Instrumenta studiorum», Ἔργαλειά ἔρευνας γιὰ τὸν 18ο αἰῶνα». Ὁ Ο.Μ.Ε.Α. τόλμησε ἀνέλαβε τὴ διοργάνωση ἢ ὅποια, κατὰ γενικὴ ὁμολογίαν, πέτυχε καὶ μάλιστα μὲ τὴν ἐλάχιστη δυνατὴ οικονομικὴ ἐπιβάρυνση, καθὼς τὰ ἔξοδα, ὕστερα

από έέργειες τοῦ Α.Σ. τοῦ Ὅμιλου, καλύφθηκαν ἀπὸ τὰ Ὑπουργεῖα Ἐξωτερικῶν καὶ Πολιτισμοῦ, ὅπως καὶ ἀπὸ τὸν Ε.Ο.Τ.

Στὴ συνέχεια ὁ κ. Ἀποστολόπουλος ἀναφέρεται στὰ οἰκονομικά τοῦ Ο.Μ.Ε.Α., τὰ ὁποῖα μὲ συντονισμένες ἐνέργειες τοῦ Α.Σ. ἐνισχύθηκαν τὸ τελευταῖο διάστημα μὲ τὴν παροχὴ ἐπιχορήγησης 10 ἑκατομμ. δρχ. ἐκ μέρους τοῦ Ἰδρύματος Οὐράνη καὶ 3 ἑκατομμ. δρχ. ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ, γεγονός τὰ ὁποῖα δίνουν τὴν δυνατότητα στὸν Ὅμιλο νὰ προσβλέπει μὲ αἰσιοδοξία πρὸς νέες ἐπιστημονικὲς δραστηριότητες, οἱ ὁποῖες ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἔκδοση τοῦ περιοδικοῦ σχεδιάζεται νὰ συμπεριλάβουν καὶ τὴν Ἀλληλογραφία τοῦ Ἀλ. Μανροκορδάτου τοῦ ἐξ Ἀπορογίων καὶ ἄλλων λογίων. Ἐὰν τὰ πράγματα ἐξελιχθοῦν ἔτσι, τότε μποροῦμε νὰ προσβλέπουμε στὴ συνέχιση τῆς ἐκδοτικῆς σειρᾶς «Νέα Ἑλληνικά Κείμενα». Παράλληλα ὁ γ. γραμματέας ἀναφέρεται καὶ στὸ λογισμὸ «Κοραῖ» ποὺ ἔχει διπλασιάσει

τὸ ἀρχικὸ κεφάλαιο φθάνοντας στὸ ποσὸ τῶν 8 ἑκατομμ. δρχ., μὲ τὰ ὁποῖα μπορεῖ ἄνετα νὰ ἐπιχορηγηθεῖ ὁ πρὸ πολλοῦ ἀναμενόμενος 7ος τόμος τῆς «Ἀλληλογραφίας» Κοραῖ.

Μετὰ τὸν ἀπολογισμὸ τοῦ γενικοῦ γραμματέα, ὁ ταμίας τοῦ Ὅμιλου κύριος Παναγιώτης Μιχαηλᾶρης ἐνημερώνει ἀναλυτικὰ τὴ Γενικὴ Συνέλευση γιὰ τὴν οἰκονομικὴ κατάσταση τοῦ Ο.Μ.Ε.Α. καὶ διανέμει γραπτὸ σημείωμα μὲ τὴν ἀναλυτικὴν κατάσταση τῶν οἰκονομικῶν.

Στὴ συνέχεια διαβάστηκε ὁ Ἰσολογισμὸς καὶ ἡ Ἐκθεση τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ κατόπιν διεξήχθησαν οἱ ψηφοφορίες γιὰ τὴ σύνθεση τῆς Ε.Ε. καὶ τὴ σύνθεση τοῦ Α.Σ. Σύμφωνα μὲ τὰ ἀποτελέσματα, στὴν Ε.Ε. ἐξελέγησαν οἱ κυρίες Κυκὴ Σταμάτη, Βούλα Κόντη καὶ Βίκυ Πάτσιοι, ἐνῶ γιὰ τὸ Α.Σ. οἱ κύριοι Δημήτρης Ἀποστολόπουλος, Κώστας Λάππας, Βασίλης Σφινδόρας, Ἑμμ. Φραγκίσκος καὶ ἡ κυρία Πηνελόπη Στάθη.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ Ο.Μ.Ε.Α. ΤΩΝ ΕΤΩΝ 1997-1999

Μετὰ τὶς ἀρχαιρεσίες τῆς 29ης Δεκεμβρίου 1997 τὰ παραμένοντα καὶ τὰ νεοεκλεγέντα μέλη τοῦ Α.Σ. συνήλθαν καὶ συγκροτήθηκαν σὲ σῶμα ὡς ἑξῆς: Βασ. Σφινδόρας πρόεδρος, Ἑμμ. Ν. Φραγκίσκος ἀντιπρόεδρος, Α. Γ. Ἀποστολό-

πουλος γενικὸς γραμματέας, Παν. Μιχαηλᾶρης ταμίας, Κώστας Λάππας εἰδ. γραμματέας, Πηνελόπη Στάθη, Φίλ. Ἡλιοῦ, Χ. Γ. Πατρινέλης καὶ Δημ. Σπάθης μέλη.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΡΗΓΑ

Συνέδρια, διαλέξεις, ἐκθέσεις, θεατρικὲς παραστάσεις, συναντίες, δισκογραφικὲς παραγωγὲς σὲ δίσκους ἀκτίνης (CD) σημάρωσαν τὸ ἔτος τοῦ Ρήγα, τὸ 1998 —διεκόσσια χρόνια ἀπὸ τὴ θανάτωσή του. Τὰ συνέδρια, γιὰ τὰ ὁποῖα ἐδῶ ὁ λόγος, ἦταν πολλὰ καὶ διοργανώθηκαν τόσο στὴν

Ἑλλάδα ὅσο καὶ στὸ ἐξωτερικόν. Ἀπὸ αὐτὰ ἄς ἀναφεροῦν ἐνδεικτικὰ τέσσερα: τὸ συνέδριο ποὺ διοργάνωσε ὁ Τομέας Φιλοσοφίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων (28-31 Μαΐου)· τὸ συνέδριο ποὺ διοργάνωσε τὸ Ἑυρωπαϊκὸ Πολιτιστικὸ Κέντρο Λεφῶν (25-29 Ἰουνίου)· τὸ συ-

νέδριο που διοργάνωσε το Κέντρο Νεοελληνικών Ήρευνών με τη συνεργασία του Δήμου Βελεστίου στο Βελεστίο και τον Βόλο (10-13 Σεπτεμβρίου) και το συνέδριο που διοργανώθηκε στο Παρίσι (12-13 Δεκεμβρίου). Η έκδοση των πρακτικών αυτών και όσων άλλων επι-

στημονικών συναντήσεων έγιναν θα επιτρέψει να αποτιμηθούν τα νέα στοιχεία που ήρθαν στο φως, οι νέες προσεγγίσεις στο έργο του που επιχειρήθηκαν, ή επιτυχία της διάχυσης των ιδεών του στο χώρο και στο χρόνο, όπως και η διεθνής έμβλεια της επαναστατικής του πράξης.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ 250 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΡΑΗ

Μολονότι το 1998 κυριαρχήθηκε από τις εκδηλώσεις για τον Ρήγα, ή διακοσιοστή πεντηκοστή επέτειος από τη γέννηση του Αδαμάντιου Κοραή δεν πέρασε απαρατήρητη από την Ιστορική και Εθνολογική Έταιρεία της Ελλάδος και από το Πανεπιστήμιο Κύπρου, το Τμήμα Κλασικών Σπουδών του οποίου διοργάνωσε, με αυτή την αφορμή, στη Λευκωσία (25-26 Σεπτεμβρίου), διεθνές συνέδριο με θέμα «Η κλασική φιλολογία του Αδαμάντιου Κοραή». Την πρωτοβονλία είχε ο πρόεδρος του καθηγητής της Λατινικής Γραμματείας Ίω. Ταϊράκος, εκδότης πρόσφατα των κριτικών και ερμηνευτικών σχολίων του Κοραή στο κείμενο των Σατυρικών του Πετρώνιου. Κλασικοί φιλόλογοι και ιστορικοί της παιδείας και των γραμμάτων από την Ελλάδα και την Κύπρο (μεταξύ των οποίων τα μέλη του Ο.Μ.Ε.Α. Α. Αγγέλου, Αϊκ. Κονταριανού, Λουκία Λρούλια) προσέγγισαν το έργο του Κοραή, εκδομένο και ανέκδοτο, τόσο από τη σκοπιά της εκδοτικής και κριτικής των κειμένων όσο και με άξονα την ιδεολογική, πολιτισμική και πατριωτική νοηματοδότησή του αλλά και το ποσοτικό του μέγεθος. Στο Συνέδριο ανακοινώθηκε ότι το πρόγραμμα («Ελληνομνήμων» του Τμήματος Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της επιστήμης του Πανεπιστημίου Αθηνών προχώρησε στην

ψηφιοποίηση των χειρογράφων του Κοραή της Βιβλιοθήκης Χίου, καθώς και ότι μελετάται ή ένταξη των Προλεγόμενων και της Αλληλογραφίας του στον Θησαυρό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας.

Η Ιστορική και Εθνολογική Έταιρεία της Ελλάδος διοργάνωσε ημερίδα, στις 24 Μαΐου, στην οποία μίλησαν ο γ. γραμματέας της Έταιρείας Ίω. Μαζαράκης Αινιάν, ο καθ. Γεώργιος Χριστοδούλου με θέμα «Ο Κοραή ως κλασικός φιλόλογος: παράδοση και επιβίωση» και ο καθ. και μέλος του Ο.Μ.Ε.Α. Στέριος Φασουλάκης με θέμα «Ο Κοραής και τα σύγχρονά μας προβλήματα». Την εκδήλωση πλαισίωσε Έκθεση με αντικείμενα σχετικά με τον Κοραή που φιλάσσονται στην Ι.Ε.Ε.Ε.

Παράλληλα το ένθετο «Επτά Ήμερες» της εφ. Καθημερινή της 29 Νοεμβρίου 1998 κυκλοφόρησε αφιερωμένο στον Κοραή με συνεργασίες παλαιών και νεότερων μελετητών του έργου του. Σημειώνουμε ιδιαίτερα την ανακοίνωση της ιστορικού Βιβής Περαράκη για τον έντοπισμό από την ίδια στην Εθνική Βιβλιοθήκη της Γαλλίας 55 άγνωστων επιστολών του Κοραή (1798-1829) με αποδέκτη των περισσότερων τον Τμήματος Βιβλίων, από τον οποίο ο Έλληνας σοφός δανειζόταν τα αναγκαία κάθε φορά βοηθήματα για τις συγγραφικές του ασχολίες.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 1945-1995
(Αθήνα 1998)

Καρπός του έρευνητικού προγράμματος «Νεοελληνικός Διαφωτισμός: οί ιδέες — τὰ πρόσωπα — οί συλλογικοί φορείς — τὰ έργα», πού χρηματοδοτείται από την Γ.Γ.Ε.Τ. και εκπονείται στο Κ.Ν.Ε. με τη συνεργασία του Τομέα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (βλ. 'Ο Έρηνιστής 20 (1995), 272-273), τὸ δημοσίευμα καταγράφει, σὲ πρῶτο ἐπίπεδο, τὴν παραγωγή μισοῦ αἰῶνα ἔρευνας καὶ μελέτης τοῦ Νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ. Πραγματικά συγκεντρώθηκαν καὶ καταχωρίζονται 2.112 λήμματα: μελέτες πού ἐκδόθηκαν αὐτοτελῶς ἢ δημοσιεύθηκαν σὲ ἐπιστημονικά περιοδικὰ καὶ συλλογικούς τόμους, δακτυλόγραφες διδακτορικές διατριβές πού ἐκπονήθηκαν στὸ διάστημα ἀπὸ τὸ 1945 ὡς τὸ 1995, ἀνατυπώσεις ἢ ἐπανεκδόσεις παλαιότερων σχετικῶν ἔργων πού πραγματοποιήθηκαν τὴν ἴδια αὐτὴ περίοδο. Ἀπὸ τὰ γενικά ἔργα (ἱστορίες λογοτεχνίας κτλ.) σημειώθηκαν τὰ κεφάλαια ἐκεῖνα πού ἀναφέρονται σὲ πρόσωπα καὶ πράγματα τοῦ Νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ. Στὴ βιβλιογραφικὴ αὐτὴ ἀναγραφή δὲν ἐντάχθηκαν ἀνάπτυα (ἐκτὸς ἂν ἡ μελέτη παρουσιάζεται στὴ μορφή αὐτὴ ἐμπλουτισμένη καὶ συμπληρωμένη), ἄρθρα σὲ ἐφημερίδες, λήμματα σὲ λεξικά καὶ ἐγκυκλοπαιδεῖες, ὅπως καὶ δακτυλόγραφες προδιδακτορικές ἐργασίες, βιβλιογραφίες καὶ βιβλιοκρισίες. Ὡς σημειωθεῖ ὅτι δὲν καταγράφονται μόνο μελέτες πού δημοσιεύθηκαν στὰ ἑλληνικά ἢ ἐκεῖνες μόνο πού συντάχθηκαν ἀπὸ Ἑλληνες συγγραφείς· καταγράφεται, γενικά, ἡ παραγωγή μισοῦ αἰῶνα ἔρευνας καὶ μελέτης τοῦ Νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ ὅποια καὶ

ἂν ἦταν ἡ ἐθνικότητα τοῦ συγγραφέα, ὅποια γλῶσσα καὶ ἂν χρησιμοποίησε. Σὲ δεύτερο ἐπίπεδο, καθὼς ἡ καταγραφή τῆς βιβλιογραφικῆς παραγωγῆς εἶναι καταταγμένη κατὰ χρονολογικὴ σειρά, τὸ δημοσίευμα ἀποτελεῖ ἓνα πρῶτο καὶ χρηστικὸ ἐργαλεῖο γιὰ νὰ παρακολουθήσουμε τοὺς δρόμους πού πῆρε ἡ ἔρευνα τοῦ Νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ καὶ νὰ ἐντοπίσουμε τὶς προτεραιότητες πού ἐπέλεξε. Πρὸς τὴν ἴδια αὐτὴ κατεύθυνση ὁδηγεῖ καὶ ἡ συνύπαρξη στὴ Βιβλιογραφία τοῦ Νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ καὶ δημοσιευμάτων πού ἐκφράζουν ἀπόψεις τῶν κυριότερων ἀντιπάλων του.

Γιὰ τὴ συγκρότηση τῆς Βιβλιογραφίας ἐργάστηκαν δύο ὁμάδες: Δ. Γ. Ἀποστολόπουλος, Ἑμμ. Ν. Φραγκίσκος, Ρωξάνη Ἀργυροπούλου, Γιάννης Καραός, Π. Δ. Μιχαηλίδης, Ἄννα Ταμπάκη, Βίκυ Πάτσιου ἀπὸ τὸ Κέντρο Νεοελληνικῶν Ἑρευνῶν τοῦ Ε.Ι.Ε. καὶ Παναγιώτης Νοῦτσος, Νίκος Κ. Ψημμένος, Γεηγόρης Καραφύλλης καὶ Κώστας Θ. Πέτσιος ἀπὸ τὸν Τομέα Φιλοσοφίας τοῦ Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Τὴ γενικὴ ἐπιμέλεια τοῦ ἔγχειρήματος εἶχαν ὁ Δ. Γ. Ἀποστολόπουλος καὶ ὁ Ἑμμ. Ν. Φραγκίσκος.

Τὸ δημοσίευμα ἀποτελεῖ τὸν πρῶτο καρπὸ ἐνὸς ἐρευνητικοῦ προγράμματος πού στόχο ἔχει νὰ παρουσιάσει ἓνα λεξικὸ τοῦ Νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ, στὸ ὁποῖο θὰ καταγραφεῖ συστηματικά, ὅσπερα καὶ ἀπὸ νεότερες ἔρευνες, τὸ φαινόμενο τῆς πρόσληψης ἰδεῶν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Διαφωτισμοῦ στὴν Ἑλληνικὴ Ἀνατολή, τὰ Ἑπτάνησα καὶ τὶς κοινότητες τῆς Ἑλληνικῆς Διασποράς.

Ο ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ

(Τορίνο 13-14 Νοεμβρίου 1998)

Με πρωτοβουλία του καθηγητή στο Τμήμα Ιστορίας του Πανεπιστημίου του Τορίνο, μαθητή και διαδόχου του Franco Venturi, Giuseppe Ricuperati συνήλθε στο Τορίνο ένα μικρό διεθνές συμπόσιο με θέμα τον Διαφωτισμό και την ιστοριογραφία του ή, όπως διατύπωσε τὸν τίτλο ὁ διοργανωτής του, «*Historique et usages des Lumières*». Προσκληθήκαν δεκατρεῖς επιστήμονες ἀπὸ διάφορες εὐρωπαϊκὲς χώρες πὸν μὲ μιὰ πρώτη εἰσήγηση παρουσίασαν τὸ ἱστοριογραφικὸ πρόβλημα τοῦ Διαφωτισμοῦ στὴ χώρα τους καὶ στὴ συνέχεια συμμετείχαν σὲ μιὰ ἐνδεῆς ἐκτάσεως ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων γιὰ νὰ διαπιστωθοῦν οἱ ὁμοιότητες καὶ οἱ διαφορές. Παρουσιάστηκαν ἔτσι εἰσηγήσεις γιὰ τὴν Ἰταλία

(Ricuperati), Ἰσπανία (Fernandez Sebastian), Πορτογαλία (Carvalho dos Santos), Ἑλλάδα (Ἀποστολόπουλος), Πολωνία (Kostkiewicz), Οὐγγαρία (Toth), Ρωσία (Karp), Ὁλλανδία (Mijnhardt), Γερμανία (Bernardini), Γαλλία (Venturino) καὶ Ἀγγλία (Rosso). ἐνῶ στὴ συζήτηση συμμετείχαν καὶ ἄλλοι πανεπιστημιακοὶ καὶ ἐρευνητὲς ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Τορίνο.

Ἡ συνάντηση, οἱ ἐργασίες τῆς ὁποίας φιλοξενήθηκαν στὴ Fondazione Luigi Einaudi καὶ στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Τορίνο, θεωρήθηκε ἐπιτυχημένη, καὶ ἡ European Science Foundation, πὸν χρηματοδότησε τὴ συνάντηση, ἀποφάσισε νὰ ἐκδώσει σὲ αὐτοτελὴ τόμο τὰ Πρακτικά της.

ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟ

(Ἀθήνα 28 Νοεμβρίου 1998)

Τὸ Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας καὶ Θεωρίας τῆς Ἐπιστήμης τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν θέλοντας νὰ τιμήσει τὸ ἔργο τοῦ Ἀλκιῆ Ἀγγέλου, ἰδρυτικοῦ μέλους τοῦ Ο.Μ.Ε.Α. καὶ πρώτου ὑπεύθυνου σύνταξης τοῦ Ἐρμηνευτοῦ, διοργάνωσε

ἡμερίδα μὲ θέμα «Ἱστορία τῶν ιδεῶν καὶ ἱστορία τῶν ἐπιστημῶν γιὰ τὴν περὶ τοῦ Νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ». Στὴν ἐπιστημονικὴ αὐτὴ συνάντηση μίλησαν μέλη τοῦ Τμήματος ἀλλὰ καὶ παλαιὰ καὶ νεότερα μέλη τοῦ Ο.Μ.Ε.Α.

ΑΠΟ ΤΟ ΔΟΥΒΑΙΝΟ ΣΤΟ ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ

Τὸ 10ο Διεθνὲς Συνέδριο γιὰ τὸ Διαφωτισμὸ τελείωσε: τὸ Δουβλίνο τὸ φιλοξένησε μὲ ἀπόλυτὴ ἐπιτυχία σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα τῶν δραστηριοτήτων του. Ἡ ὁργάνωση τῶν ἐπιστημονικῶν συνεδριάσεων ἦταν ἀφρογὴ καὶ στίς παράλληλες ἐκδηλώσεις ἦταν ἐκδηλὴ ἡ φροντίδα καὶ τὸ ἱρλανδέζικο χιούμορ. Ὁ Ο.Μ.Ε.Α. ἐκ-

προσωπήθηκε μὲ ἐπτά μέλη του: Δ. Γ. Ἀποστολόπουλος, Ρωξάνη Ἀργυροπούλου, Λουκία Δροῦλια, Πασχάλης Κιτρομηλίδης, Μάχη Παῖζη Ἀποστολοπούλου, Βίκυ Πάτσιου καὶ Ἄννα Ταμπάκη. Τὸ 11ο Διεθνὲς Συνέδριο ἀνέλαβε νὰ τὸ διοργανώσει ἡ Ἀμερικανικὴ Ἐταιρεία. Θὰ συνέλθει στὸ Λὸς Ἀντζελες τὸν Αὐ-

γονστο τοῦ 2003. Στὴ Γραμματεία τοῦ Ο.Μ.Ε.Α., Βασ. Κωνσταντίνου 48, 116 35 Ἀθήνα, Fax 724 6212, ἔχει ἀρχίσει

νὰ φτάνει τὸ σχετικὸ τεκμηριωμένο ὑλικὸ ποὺ εἶναι στὴ διάθεση τῶν μελῶν τοῦ Ὁμίλου.

CORNELIA PAPACOSTEA-DANIELOPOLU

(Βουκουρέστι 12 Ἰουν. 1927 - † Παρίσι 4 Ἀπρ. 1998)

Ἡ γνωστὴ νεοελληνίστρια Κορνηλία Papacostea-Danielopolu ἔφηνε γιὰ τὸ μεγάλο, στερεὸ ταξίδι στὶς 4 Ἀπριλίου 1998, στὸ Παρίσι, ὅπου ἔζησε τοὺς τελευταίους ὀδυνηροὺς μῆνες τῆς ζωῆς της. Γεννήθηκε στὸ Βουκουρέστι, στὶς 12 Ἰουνίου 1927. Μοραχοκόρη δύο ἐκλεκτῶν προσωποποιήτων, τοῦ Victor Papacostea, ἱστορικοῦ - βαλκανιολόγου, ἰδρυτῆ τοῦ Ἀ' Ἰνστιτούτου Σπουδῶν Νοτιο-Ανατολικῆς Εὐρώπης» καὶ ἐμπνευστῆ τοῦ περιοδικοῦ Balcania, καὶ τῆς Cornelia Manasiu, καθηγήτριας γαλλικῶν, ἔτυχε μιᾶς ἐξαιρετικῆς ἀγωγῆς, ποὺ σφράγισε τὴν χαρισματικὴν προσωπικότητά της γιὰ ὅλη τὴν τὴν ζωὴ. Οἱ ἀντίξοες συνθῆκες τὴν ἀνάγκασαν νὰ διακόψει πολλὰς φορὲς τὶς πανεπιστημιακὰς της σπουδές. Ἀπὸ τὸ 1949 ἕως τὸ 1956 ἀπασχολήθηκε μάλιστα, γιὰ βιοποριστικούς λόγους, σὲ διάφορες διοικητικὰς θέσεις καὶ μόλις τὸ 1957 κατόρθωσε νὰ πάρει τὸ πτυχίον της. «Ἐγὼ βλέπεις ξεκίνησα ἀργά, σὲ μεγάλη ἡλικία, τὴν ἐπιστημονικὴ μου σταδιοδρομίαν» μοῦ ἐκμυστηροῦσαν συχνὰ μὲ μιὰ δόση πικρίας. Ἀπὸ τὸ 1963 ἐργάστηκε στὸ Ἀ' Ἰνστιτούτο Σπουδῶν Νοτιο-Ανατολικῆς Εὐρώπης» τοῦ Βουκουρεστίου, ὅπου περνώντας τὰ διαδοχικὰ στάδια τῆς ἱεραρχίας, ἐξελέχθηκε σ' ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ γνωστὰ καὶ ἀγαπῶντα στὴν εὐρωπαϊκὴν ἐπιστημονικὴ κοινότητα στελέχη τῶν Ἑργάσθηκε ἐκεῖ ὡς κύρια ἐρευνήτρια κατὰ τὴν περίοδον 1963-1994 καὶ ὡς ὑπεύθυνη τμημάτων γιὰ τὴν περίοδον 1991-1994. Ὡς τὸ θάνατό της συμμετείχε στὸ Ἐπιστημονικὸν τὸν Συμβούλιον καὶ παρέμεινε μέλος τῆς Συντα-

κτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἀξιολογοῦν περιοδικοῦ τοῦ ὁργανοῦ Revue des Études Sud-Est Européennes. Ἀνάμεσα στὶς τελευταῖες δραστηριότητές της ἦταν καὶ ἡ ἀποφασιστικὴ συμμετοχὴ της στὶς προσπάθειες γιὰ τὴν ἰδρυση «Ρουμανικῆς Ἑταιρείας Νεοελληνικῶν Σπουδῶν», τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1997, τῆς ὁποίας καὶ ἐξελέγη πρώτη πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Ἀπὸ τὸν γάμον της μὲ τὸν Gheorghe Danielopol, οἰκονομολόγον, σύμβουλον στὴν Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ρουμανίας, ἀπέκτησε μιὰ κόρη.

Ἀκολουθώντας τὸν δρόμον ποὺ χάραξαν ὁ Δημοσθένης Ροῦσσος, ὁ Alexandru Elian, ὁ Νέστωρ Καμαριανός, ἡ ἀδελφὴ τῶν Ἀριάνη Camariano-Cioran, κ.ἄ., ἡ Κορνηλία Papacostea-Danielopolu ἀφιέρωσε τὴν ζωὴ της στὶς νεοελληνικὰς σπουδὰς. Ἡ διδακτορικὴ της διατριβὴ (1979) μὲ θέμα τὴν ἑλληνογλωσση λογοτεχνία τῶν Παραδουνάβιων Ἑγεμονιῶν, τῆς Βλαχίας δηλαδὴ καὶ τῆς Μολδαβίας, στὴν περίοδον 1774-1830 (Literatura în limba greacă din Principatele Române, 1774-1830, Βουκουρέστι, Editura Minerva, 1982) βραβεύθηκε ἀπὸ τὴν Ρουμανικὴν Ἀκαδημίαν. Καρπὸς συστηματικῆς ἔρευνας σὲ ἀρχεῖα καὶ βιβλιοθήκες τῆς χώρας της ἦταν καὶ ἡ μονογραφία της μὲ τίτλον Intelectualii Români din Principate și cultura greacă, 1821-1859 (Οἱ ρουμάνοι διανοούμενοι τῶν Ἑγεμονιῶν καὶ ἡ ἑλληνικὴ παιδεία, 1821-1859), Βουκουρέστι, Editura Eminescu, 1979. Τὰ δύο βιβλία ἐξιοποιοῦν πολλὰ στοιχεῖα πρωτογενοῦς ἔρευνας καὶ συμβάλλουν στὸ νὰ κατανοή-

σουμε πληρέστερα την μικτή ελληνορουμανική κοινωνία της εποχής (18ος - α' μισό 19ου αϊ.). Μας επιτρέπουν επίσης να διαστανρώσουμε την ματιά μας με εκείνη του ιστορικού της παιδείας από την αντίπερα όχθη και να εκτιμήσουμε με πύο αντικειμενικό τρόπο την ακτινοβολία και την αφομοιωτική ικανότητα της ελληνικής παιδείας. Πρόσφατα κυκλοφόρησαν σέ ένιαία μορφή, μεταφρασμένα στην γαλλική γλώσσα και ένταγμένα στην έκδοτική σειρά ελληνικού ξρεννητικού φορέα. Τό τρίτο κατά σειρά έργο της, σέ συνεργασία με την Lidia Demeny, πραγματεύεται την ιστορία του βιβλίου και της τυπογραφίας στην ρουμανική κοινωνία και κατ' επέκταση στον χώρο της Νοτιο-Ανατολικής Εύρώπης (Carte și tipar în societatea Românească și Sud-Est europeană (secolele XVII-XIX), Βουκουρέστι, 1985). τιμήθηκε με τό βραβείο «Nicolae Iorga» της Ρουμανικής Ακαδημίας. Τό πύο πρόσφατο βιβλίο της Comunitățile Grecești din România în secolul al XIX-lea (Οί ελληνικές κοινωνότητες της Ρουμανίας στον 19ο αιώνα) Βουκουρέστι, Editura Omonia, 1995, παρουσιάζει αναλυτικά την οικονομική και πολιτιστική όργάνωση (έκκλησία, παιδεία και εκπαιδευτικοί θεσμοί, κοινωνική ζωή και κοινωνική αλληλεγγύη) των μεγάλων ελληνικών κοινοτήτων στο Βουκουρέστι, την Βραϊλα, την Κωνσταντζα, τό Γαλάτσι, τό Γιούργεβο κλπ.¹ Μεταφράστηκε στά ελληνικά από τον κύριο Νικόλαο Λιαμαντόπουλο, πρεσβευτή έ.τ., και πρόκειται νά έκδοθεϊ σύντομα.

Πολύχρονες ξρενες στίς βιβλιοθήκες και στίς πλούσιες άρχειακές συλλογές

της Ρουμανίας της επέτρεψαν νά φέρει στο φώς και νά σχολιάσει άγνωστα τεκμήρια κυρίως θά σταθώ έδώ στά πολύ αξιόλογα ελληνικά χειρόγραφα, τά όποία μάς έγιναν προσιτά μέσα από τίς έγγραφικές της, όπως είναι οί έκδοχές του baroque μυθιστορήματος Άργενίς του John Barclay και ή θεατρική διασκευή του «Μενέανδρος», άγνωστα σατιρικά θεατρικά έργα της καμπής του 18ου αϊ., στιχορρογήματα της φαναριωτικής περιόδου αλλά και σύμμικτοι κώδικες, άποκαλυπτικοί για τά ενδιαφέροντα και τίς «άναγνώσεις» των Φαναριωτών, πύο διασώζονται στην Βιβλιοθήκη της Ρουμανικής Ακαδημίας. Αύτες τίς πνεχές φωτίζουν εργασίες της όπως: «La satire sociale-politique dans la littérature dramatique en langue grecque des Principautés (1774-1830)», Revue des Études Sud-Est européennes, 1977), «Manuscripts italo-grecs de la Bibliothèque de l'Académie de la Rép. Soc. de Roumanie» (Ο Έρανιστής, 1977), «La fonction idéologique de la littérature en langue grecque des Principautés Roumaines au XVIIIe siècle» (RESEE, 1980), «Έros» dans la littérature phanariote des Principautés (sources, manirisme anacréontique, procédés)» (Cahiers Roumains d'Études littéraires, 1983), «Préoccupations livresques de Scarlat Macrocordat dans un manuscrit de la Bibliothèque de l'Académie Roumaine (RESEE, 1990). Με τίς αναλύσεις της προσπάθησε νά έμβαθύνει σέ όρισμένες όψεις του Αιφωτισμού στά Βαλκάνια, κυρίως στην πολιτισμική διαπλοκή Έλλήνων

1. Άς μου επιτραπεί νά παραπέμψω στην βιβλιοπαρουσίασή μου πύο δημοσιεύθηκε στην έφημ. Τό Βήμα (Τμήμα στ' Βιβλία, Κυριακή 5 Όκτωβρίου 1997, σ. 13): Άννα Ταμπάκη, Στή Βραϊλα, στο Γαλάτσι «Cornelia Papacostea-Danielopolu, Comunitățile Grecești din România în secolul al XIX-lea (Οί ελληνικές κοινωνότητες της Ρουμανίας στον 19ο αιώνα). Βουκουρέστι, Editura Omonia, 1995».

καὶ Ρουμάνων» συγκρατῶ μεταξύ ἄλλων: «*Les contacts des intellectuels roumains avec les 'hellénismes périphériques' (1818-1830)*» (RESEE, 1972), «*Le philhellénisme culturel des Roumains (1818-1830)*» (Symposium L'Époque Phanariote, IMXA, 1974), «*La conscience nationale des peuples balkaniques et les chants révolutionnaires de Rigas*» (RESEE, 1979), «*Formația intelectualilor greci din țările române (1750-1830)*», στὸν συλλογικὸ τόμο *Intellectualii din Balcani în România* (sec. XVII-XIX), (Studii istorice Sud-Est Europene, τ. II, 1984), «*Critique de mœurs et mentalité chez Alexandru Calphoglow*» (Cahiers Roumains d'études littéraires, 1986), «*État actuel des recherches sur l'époque phanariote*» (RESEE, 1986), «*L'impact de la Révolution française dans la culture roumaine par les textes en langue grecque*» (La Révolution française et les Roumains, Ἰάσι 1989), «*Les pays roumains vus par les Phanariotes*» (RESEE, 1993), «*L'évolution des idées morales en idées juridiques et politiques chez les Grecs et les Roumains*», (Ζητήματα ἱστορίας τῶν νεο-ελληνικῶν γραμμάτων. Ἀφιέρωμα στὸν Κ. Θ. Δημαρά, Θεσσαλονίκη, ΑΠΘ, 1994).

Ἐὰν στὸν παραπάνω τομέα προσκόμισε πολλὰ καὶ ἀξιόλογα στοιχεῖα, ἐξήλθον σημαντικὴ καὶ πρωτοποριακὴ στάθηκε ἡ συμβολὴ τῆς στὴν μελέτη τῶν ἐλληνορουμανικῶν σχέσεων μετὰ τὴν «ἐθνικὴ» ἀνασυνγκρότηση ποὺ προσδοκοῦσε ὁ «Ὁργανικὸς Κανονισμός» (Regulamentul Organic) τοῦ 1830. Οἱ ἐρευνῆς τῆς προσανατολιστῆσαν τόσο σὲ θέματα ἰδεολογίας, παιδείας καὶ πνευματικῆς παραγωγῆς, ὅσο καὶ στοὺς κανόνες ποὺ διέπουν τὶς ἐμπορικὲς σχέσεις καὶ τὴν οἰκονομικὴ ζωὴ: «*La vie culturelle des*

communautés grecques de Bucarest [et de Roumanie] dans la seconde moitié du XIXe siècle» (I, II, RESEE, 1969), «*Les lectures grecques dans les Principautés Roumaines après 1821*» (Balkan Studies, 1970), «*Les cours de grec dans les écoles roumaines après 1821 (1821-1866)*» (RESEE, 1971), «*Les villes roumaines et la diaspora grecque au XIXe siècle*» (Actes du IIe Congrès International des Études du Sud-Est Européen, τ. II, Ἀθήνα 1972), «*Organizarea și viața culturală a companiei 'grecești' din Brașov (sfârșitul sec. al XVIII-lea și prima jumătate a sec. al XIX-lea)*» (Studii Istorie Sud-Est Europene, I, 1974), «*La Compagnie 'grecque' de Brașov. La lutte pour la conservation des privilèges (1777-1850)*» (RESEE, 1974), «*Historiographie grecque en Roumanie, 1821-1866*» (Neo-Hellenika, Austin Texas, 1975), κ.ά.

Ἀφῆσε πίσω τῆς ἓνα σύνολο πενήντα περίπου ἐργασιῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ἀνακρινώσεων, σὲ ρουμανικὴ καὶ σὲ γαλλικὴ γλῶσσα, ποὺ τὴν χειριζόταν καὶ αὐτὴ σὰν μητρικὴ τῆς, καὶ ἀρετὰ ἐρευνητικὰ σχέδια, βιβλία ποὺ βρῆσκοντο ἀκόμη σὲ χειρόγραφη μορφή ἢ στὸ στάδιο τῆς ἐκδόσεως (σὲ συνεργασία μὲ τὴν Ὁλγα Căncă, «*Τὸ ἐλληνικὸ βιβλίο στὴν Ρουμανία κατὰ τοὺς 17ο-20ο αἰ.*», «*Οἱ σχέσεις τῶν Ρουμανικῶν χωρῶν μὲ τὸν Ἑλληνισμό, 16ος-18ος αἰ.*», σὲ συνεργασία μὲ τὴν Emanuela Popescu Mihai, «*Πολιτικὴ καὶ παιδεία στὶς Ρουμανικὲς χῶρες, 17ος-19ος αἰ.*», σὲ συνεργασία μὲ τὴς Georgeta Penelea-Filitti καὶ Olga Căncă, «*Brăila, port internațional*») καθὼς καὶ ἡμτελεῖς μελέτες, ἀπόρροια ἐρευνῶν ποὺ ἐκπονοῦσε σὲ συνεργασία μὲ ἄλλους συναδέλφους.

Ἀλλὰ γιὰ ὅσους τὴν γνώρισαν ἀπὸ κοντὰ καὶ γοητεύθηκαν ἀπὸ τὴν διακρι-

τική της χάρη και την μοναδική πνευματική της εγγένεια, ή Κορνηλία *Paracostea-Danielopolu*, πέρα από την αναμφισβήτητη σημαντική επιστημονική της συμβολή, έπληξε ένα σύμβολο στωικότητας, μία αδάμαστη ψυχή. Με την παρουσία της μεταμόρφωσε το γκριζο μιᾶς ταραγμένης, σκληρῆς έποχῆς, ξεπερνούσε τις πραγματικές στερόσεις, τις δυσκολίες τῆς καθημερινῆς επιβίωσης και κατόρθωνε ως διά μαγείας νά μεταφέρει τόν συνομιλητή της στην άχρονική, μάλλον διαχρονική όμορφιά τοῦ ψυχικοῦ ἤ-θους και τῆς ἀνθρωπιᾶς. Φαινomenικά εὐθρανστη, ὑπῆρξε ὥστόσο ἀνθεκτική στίς κακονχίες τῆς ζωῆς και ἀξιοπρεπῆς στην πορεία της πρὸς τὸν θάνατο. Τὸν περασμένο Φεβρουάριο τὴν συνάντησα γιὰ τελευταία φορὰ στὸ Παρίσι, στὸ σπίτι τῆς κόρης της *Pia Dumitru*. Κανένα παρόνοιο δὲν ἀκούστηκε ἀπὸ τὰ χεῖλη της, καμία ἀπαυσιδόξη ἀναφορὰ στὴν περιπέτεια τῆς ὑγείας της ποὺ εἶχε ἀφή-

σει πλέον ἐμφανῆ τὰ ἴχνη ἐπάνω της. Μιλοῦσε μετὴν συνηθισμένη της γλυκύτητα γιὰ ὅλα τὰ ἄλλα, γιὰ βιβλία ποὺ μόλις κυκλοφόρησαν, γιὰ τὰ σχέδιά της... Σὺμβολο ἀξιοπρέπειας και ἐπερηφάνειας, «πρέσβεια» τῆς χώρας ποὺ τόσο βαθιὰ ἀγάπησε, ἡ *Μοῖα* ὅπως τὴν ἀποκαλοῦσαν οἱ οἰκεῖοι της (παιδικὸ καϊδευτικὸ ὄνομα, ὑποκοριστικὸ ποὺ σημαίνει μπουνκλίτσα), ὑπῆρξε ἀναμφίβολα και μία «πρέσβεια» τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν στὰ Βαλκάνια και τὴν Δυτικὴν Εὐρώπη μέσα ἀπὸ τις πολυάριθμες βιβλιοκομιστεῖς και παρουσιάσεις ποὺ δημοσίευσε μετ' ἀληθινὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν προαγωγή τῶν ἐρευνητῶν στὴν χώρα μας στὴν *Revue des Études Sud-Est Européennes*. Τῆς δόθηκε ὁμως πάνω ἀπ' ὅλα τὸ προνόμιο νά χαρίσει μετ' ἀπλοχεριὰ σ' ὅλους ὅσους εἶχαν τὴν τύχη νά τὴν πλησιάσουν μία γνήσια και ἐκλεπτυσμένη εἰκόνα τῆς ρομανικῆς ψυχῆς.

ANNA TAMPAKH

ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ

14-15 Ἰανουαρίου 2000: Βρετανία, Γλασκώβη

University of Strathclyde
Brothers in the Muse: Burns, Ferguson and the Vernacular Revival

Murray Pittock, Scots-Irish Research Network, University of Strathclyde, Glasgow G1 1XH, GB. Email m.pittock@strath.ac.uk.

27-29 Ἰανουαρίου 2000: ΗΠΑ, Τέξας, Lubbock

The 33rd Annual Texas Tech University Comparative Literature Symposium

Woman in the Eighteenth Century
Sharon Diane Nell, Director, Program

in Comparative Literature, Dept of Classical and Modern Languages and Literatures, Texas Tech University, Lubbock, TX 79409-2071, USA. Email SherryD@ttu.edu

17-19 Φεβρουαρίου 2000: ΗΠΑ, Φλόριδα, Tampa

University of South Florida
The 14th Annual DeBartolo Conference on 18th-Century Studies
Eighteenth-Century Studies: Past and Future

Regina Hewitt, Dept of English, University of South Florida, 4202 E. Fowler Ave. CPR 107, Tampa, FL 33620-5550, USA. Fax +1 813 9742270, email rhewitt@chumal.cas.usf.edu

2-4 Ματίον 2000: ΗΠΑ, Γεωργία, Savannah

SEASECS

New Worlds in Thought, Place and Time

Elizabeth Nybakken, Dept of History, Drawer H., Mississippi State University, Mississippi State, MS 39762, USA. Fax +1 601 3251139, email ean1@ra.msstate.edu.

9-12 Ματίον 2000: ΗΠΑ Λουιζιάνα, Baton Rouge

Twenty-fifth Annual Meeting of the South Central Society for Eighteenth-Century Studies

Tomorrow in Yesterday: or, Frolics of Possibility

Kevin L. Cope, Dept of English, Louisiana State University, Baton Rouge, LA, USA. Tel. + 1 225 7662719, fax + 1 225 3884129, email 72310.3204@compuserve.com

12-16 Απριλίον 2000: ΗΠΑ, Φιλαδέλφεια, Philadelphia

American Society for Eighteenth-Century Studies

Annual Meeting

3-5 Μαίον 2000: Βρετανία, Αινδόν

The Huguenot Society, International Conference

From Strangers to Citizens: integration of immigrant communities in Great Britain, Ireland and the Colonies, 1550-1750

Randolph Vigne, The Huguenot Society of Great Britain and Ireland, The Huguenot Library, University College, Gower Street, London WC1E 6BT, England. Fax: (0)171 9371402, email c.littleton@history.bbk.ac.uk

19-21 Ιουνίου 2000: Γερμανία, Münster

Ehrenpreis Centre for Swift Studies, Westfälische Wilhelms-Universität Münster

Fourth Münster Symposium on Jonathan Swift

Hermann J. Real, email realh@uni-muenster.de

7-9 Ιουλίου 2000: Βρετανία, Bristol

John Dryden: Poet, Classicist, Translator

David Hopkins, Dept of English, University of Bristol, 3-5 Woodland Rd, Bristol BS8 1TB, GB. Fax + 44 117 9288860

2-7 Αγούστου 2000: ΗΠΑ, Βιργινία, Williamsburg

The Hume Society

Twenty-seventh Annual Hume Society Conference

A Feast of Reason

Mikael M. Karlsson, University of Iceland, Main Bldg IS-101, Reykjavik, Iceland. Email mike@rhi.hi.is

10-14 Αγούστου 2000: Σκωτία, Aberdeen

British Society for Eighteenth-Century Studies

Annual Conference

John Dunkley, Dept of French, King's College, University of Aberdeen, Old Aberdeen AB9 2UB, GB. Email j.dunkley@abdn.ac.uk

25-26 Σεπτεμβρίου 2000: Ιταλία, Μπολόνια

Università di Bologna

The Bibiena family, from Italy to Europe in the eighteenth century

International conference on the Bi-
biena family of architects and deco-
rators

Email camurrid@tin.it

26 Ὀκτωβρίου 2000: Γαλλία, Arras

Université d'Artois

Pouvoirs et réseaux épistolaires dans
l'Europe des Lumières

Pierre-Yves Beaurepaire, 22 rue de la
Filature, 59260 Hellemmes, France.

Tel. + 33 3 20562792, email pierre-yves.beaurepaire@wanadoo.fr

Νοέμβριος 2000: Γαλλία, Παρίσι

1751-2000. L'Encyclopédie en ses
nouveaux atours électroniques: vices
et vertus du virtuel

A-M Chouillet, 7 route de la Reine,
92100 Boulogne, France. email: 101
613@compuserve.com

(Πηγή: Bulletin τῆς ISECS/SIEDS)

ΟΜΙΛΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΥ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου
αφιερωμένου στή μνήμη του
Κ. Θ. ΔΗΜΑΡΑ

ΑΘΗΝΑ 1995